

Čas kad je raspet Božji Sin

- Neki posebni naglasci Muke po Marku
- p. Niko Bilić, SJ
- amdg.eu

Murillo, Raspeti

Srce raskajano (Ps 51)

Dm A Dm G A F Dm G A

Sr - ce ras-ka-ja-no po - niz - no, Bo - že, ne-ćeš pre - zre - ti.

Pitanja za rad

- **1. Što današnji svijet požudno traži, a što pobožno kontemplira?**
- **2. Po čemu ja mogu prepoznati Sina Božjega?**
- **3. Kakvo je moje predanje Bogu?**

Bartolomé Esteban Murillo,
Raspeti

Početak opisa

- Pismo – dar s neba i sveta zadaća
- Požudno traženje glavara svećeničkih i pismoznanaca: uhititi Isusa na prijevaru i ubiti ga (Mk 14,1)
  - Pismo: „Ne ubij!”
  - *Pasha* 3. dana: noć Izlaska
  - *Beskrvasni kruhovi*, 7 dana – žuran pokret
- Briga: da ne bude bune u narodu (14,2)
- Pilat shvaća: predaju ga iz zavisti (15,10)

El Greco, Isus uzima na se križ

Kraj opisa

- **Magdalena i druga Marija: kontemplacija kamo je pokojni Isus položen (Mk 15,47)**
  - **Znaju za kamen na grobnim vratima**
  - **Vide Josipa Arimatejca iz Vijeća**
- **Motrile raspeće (15,40)**
  - **Ondje 3 poimence, još Saloma (Zebedejeva? Mt 27,56)**
  - **Kao na uskrsno jutro**
  - **Vjerne pokojnome, i dalje mu služe**
  - **Pomazat će pomazanika**
  - **Od Galileje – omogućuju Evandjelje (Lk 8)**
- **Nema svjetine, ni učenika, ni hramske ni rimske vlasti; Majka Isusova samo kod Iv**

William-Adolphe
Bouguereau, Tri žene na
Isusovu grobu

Čas raspeća

- Jedino Mk 15,25: 3. sat po danu
  - Vjerojatno:
„Oče, oprostí im!” (Lk 23,34)
- 1. *krik* Isusov (kao Mt; Post 4,10):
  - Iz Ps 22: Bože moj, Bože moj!
  - Izvorni jezik
  - Radi čega, čemu – svrha?
  - Nerazumijevanje bližnjih ostaje
- 2. *krik*: „U tvoje ruke” (Lk, Ps 31) ili „Svršeno je!” (Iv)
  - „Ne može spasiti sebe” (Mk 15,31) – još jedna laž

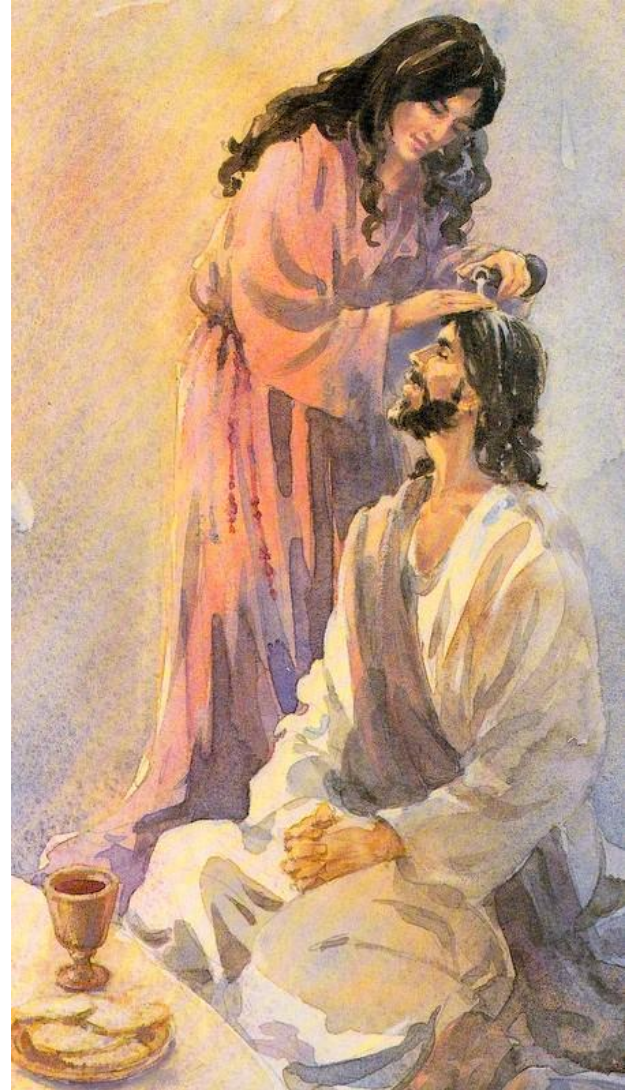
Centurion

- Vidi kako je *izdahnuo* (Mk 15,39 usp. 37)
- Bit: „Čovjek – Sin Božji”
- Kentyrion – latinski na grčkom
  - Marko – iz obitelji u kojoj je Petar nakon uhićenja? (Dj 12,12)
  - Pratilac Pavlov (Dj 12,25-15,39)
  - Mladić u Getsemaniju? (Mk 14,52)
  - Evandjelje iz one Pavlove dvije godine u Rimu?

Kompozicija

- **Dvije večere**
  - 1. dva dana prije Pashe
  - Gubavac (Mk 14,3; 1,40? Mt 26,6)
  - Pomazanje po glavi
  - 2. Pasha
  - „Moja krv Saveza” – Izl 24 (ne Jr 31)
- **Dva mučenja: Vijeće i pretorij**
  - Pljuju (14,65; 15,19 samo Mk u 10,34)
- **Tri Šimuna (usp. Mt)**
  - Domaćin u Betaniji
  - Petar koji se obvezuje, pa popušta
  - Cirenac – razjašnjava nošenje križa
- **Tri Petrova zatajenja, uz dva kukurikanja**
  - 2x pred istom sluškinjom
- **Tri ruganja Raspetome:**
  - prolaznici, svećenici i starješine, suosuđenici

Tko je izdao Isusa?

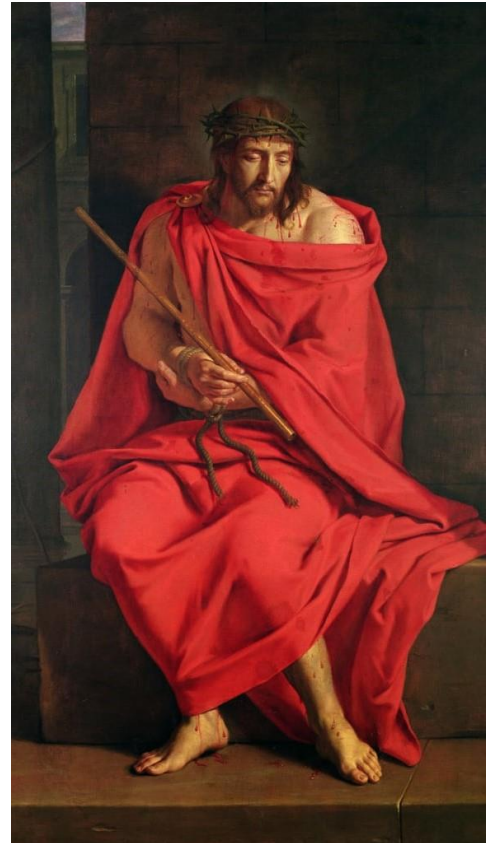
- **Svi učenici kao Petar (Mk 14,31)**
- **Svi pobjegli (14,50)**
  - I sablazan i raspršenje teol. pasiv
- **Hramska vlast**
  - Veliki svećenik 7x
  - „Veliki svećenici” 10x
  - Sami 4x (npr. s Judom 14,10; zavidni 15,10; podjaruju svjetinu 11)
  - + pismoznanci, starješine, Vijeće 6x
- **Saduceji – kolaboracionisti koji niječu uskrsnuće**
  - Farizeji izostavljeni u Mk
- **Izdati = „predati” 10x**
- **Juda, hramska vlast, Pilat**
- **= predanje**

Christopher Williams (1873–1934),
Judas Iškariotski – A bila je noć

Kralj Božjega naroda

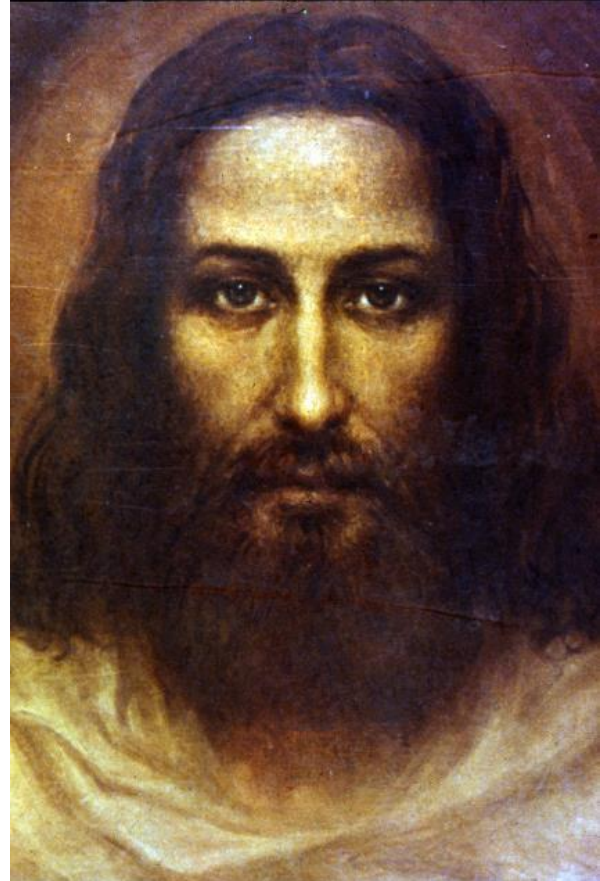
- ***Približilo se Kraljevstvo*** (Mk 1,15)
- ***Približio se moj „izdajica”*** (14,42)
  - Taj oblik samo tu u Mk
- **Suđenje – svjedočanstva lažna i ne poklapaju se**
  - „Ne odgovaraš?”
Veliki svećenik (14,60) i Pilat (15,4)
- **„Mesija?” (14,61; 15,32) – „Jesam” (62)**
  - Sin Blagoslovljenoga – hula;
a Bar Abba oslobođen
- **Optužba pred Pilatom: Kralj (ne Mesija, ni Sin)**
- **Rimski vojnici, mučitelji: „Zdravo!” (15,18)**
  - Službena krivnja (15,26)
  - „Jahve je kralj uvijek i dovijeka” (Izl 15,18)

Philippe de Champaigne,
Isusa izruguju

Kristova duhovnost

- **Otvoreno o smrti**
  - „Za ukop” (Mk 14,8)
  - „Neću više piti” (25)
  - Užas, tjeskoba (33) – „smrtna” (34)
  - „Biva predan u ruke grješnikâ” (41)
- **O uskrsnuću**
  - „Pit ću nov rod trsov u Kraljevstvu” (14,25)
  - „Nakon što uskrsnem ići ću pred vama” (28)
    - Kad mi Bog da da ustanem

Ariel Agemian, Krist – prema
Torinskom platnu

Pitanja za rad

- **1. Što današnji svijet požudno traži, a što pobožno kontemplira?**
- **2. Po čemu ja mogu prepoznati Sina Božjega?**
- **3. Kakvo je moje predanje Bogu?**

Bartolomé Esteban Murillo,
Raspeti

ברכי נפשי את יהוה

barahi nafši et Adonaj (Ps 103)

melodija: donje note

[ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,

ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!]

**Blagoslivljaj, dušo moja,
Blagoslivljaj Gospodina!**